

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Микола АЗАРЕНКОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів наукових досліджень

рівень вищої освіти _____ третій (доктора філософії) _____

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____

спеціальність _____ 051 Економіка _____

вид дисципліни _____ обов'язковий _____

факультет _____ економічний _____

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

« 26 » червня 2020 року, протокол № 5

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки,
професор, д.е.н. Тамара Вікторівна Меркулова.

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки.

Протокол від « 04 » червня 2020 року № 10

Завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки

_____ Тамара МЕРКУЛОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Економіка»

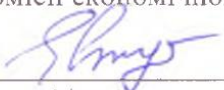
Гарант освітньо-наукової програми «Економіка»

_____ Володимир СОБОЛІВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол від « 23 » червня 2020 року № 10

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

_____ Вікторія ЄВТУШЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми третього (доктора філософії) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань, вмінь та практичних навичок щодо підготовки наукових публікацій та презентації результатів досліджень. Ознайомлення аспірантів з вимогами до оприлюднення результатів дисертаційного дослідження, публікації наукових статей, усних та стендових доповідей на наукових конференціях та симпозиумах.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення із нормативною базою наукової діяльності та наукових публікацій в Україні на тлі міжнародних тенденцій;
- оволодіння методикою підготовки наукових публікацій різних видів;
- ознайомлення із правилами та набуття практичних навичок щодо оформлення та подання наукових публікацій;
- оволодіння принципами та набуття навичок підготовки презентації та наукової доповіді;
- ознайомлення з принципами підготовки запитів на гранти, фінансування наукових досліджень та проектів.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
<u>Нормативна</u> / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
24 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
21 год.	6 год.
Лабораторні заняття	
-	год.
Самостійна робота, у тому числі	
75 год.	106 год.
Індивідуальні завдання	
5 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Компетентності:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів з економіки.

Результати:

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. 1. Вміння формувати, аргументувати нові та складні ідеї.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Нормативно-правова база наукової діяльності.

Законодавчі та нормативні документи, що регламентують сферу наукової та освітньої діяльності. Нормативно-правова база наукових досліджень, дисертацій, проектів. Міжнародні тенденції та Україна на тлі міжнародних співставлень.

Тема 2. Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура.

Загальна характеристика наукових публікацій. Види наукових публікацій: монографії, статті, тези тощо. Наукові статті, їх види та структура. Наукові доповіді та тези. Особливості наукових публікацій за економічною проблематикою.

Тема 3. Наукові видання.

Загальна характеристика наукових видань, їх види. Періодичні видання, журнали, збірники. Фахові видання. Вимоги до оформлення публікацій в наукових виданнях, правила подання. Особливості оформлення окремих елементів публікації/статті (анотації, список посилань, таблиці, графіка, додатки). Редакційна політика. Рецензування. Академічна доброчесність, запозичення та плагіат.

Тема 4. Наукова комунікація та наукометрія.

Загальна характеристика форм наукової комунікації. Конференції, конгреси, симпозіуми, семінари, воркшопи. Організаційні аспекти наукової комунікації. Форми Інтернет комунікацій. Наукові портали та соціальні сеті. Наукометричні бази. Індекси цитування.

Тема 5. Підготовка наукової статті.

Вибір теми. Назва та структура статті. Мета, задаючи, вихідні гіпотези. Методи дослідження. Огляд джерел. Вимоги до кількості джерел. Викладення результатів, висвітлення їх новизни.

Правила цитування та посилань. Формули, таблиці графічний матеріал. Висновки і додатки. Вимоги до обсягу статті.

Тема 6. Наукові доповіді та презентації.

Наукова доповідь, її види. Усні наукові доповіді, їх структура і тривалість. Види презентацій. Особливості презентацій наукових досліджень. Особливості та переваги мультимедійної презентації. Сценарій та структура презентації. Об'єм презентації. Зміст і

формат слайдів. Вимоги щодо змісту слайдів. Дизайн слайдів і врахування особливостей сприйняття людини елементів дизайну. Засоби створення презентацій.

Тема 7. Наукова дискусія.

Форми наукової дискусії, її завдання. Організація та формат наукових дискусій. Дискусія під час конференцій. Питання до доповідача. Відповіді на запитання. Полемічні виступи. Зауваження та критика. Використання ораторських можливостей під час наукових дискусій. Наукова етика.

Тема 8. Науково-дослідні роботи: організація та фінансування.

Проектний підхід в організації наукових досліджень. Фундаментальні та прикладні науково-дослідні проекти. Розробка наукових проектів, запитів та пропозицій. Гранти та їх види. Розробка, оформлення та подання грантової заявки. Міжнародне наукове співробітництво. Спільні проекти. Наукове стажування, стипендії та програми академічного обміну.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Нормативно-правова база наукової діяльності	10	2	1			7	10					10
Тема 2. Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура	12	2	2			8	12	2	1			9
Тема 3. Наукові видання	16	4	2			10	16	2	1			13
Тема 4. Наукова комунікація та наукометрія	16	2	4			10	16					16
Тема 5. Підготовка наукової статті	18	4	4			10	18	2	2			14
Тема 6. Наукові доповіді та презентації	18	4	4			10	18	2	1			15
Тема 7. Наукова дискусія	14	2	2			10	14		1			13
Тема 8. Науково-дослідні роботи: організація та фінансування	16	4	2			10	16					16
Усього годин	120	24	21			75	120	8	6			106

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Нормативно-правова база наукової діяльності	1	
2	Тема 2. Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура	2	1
3	Тема 3. Наукові видання	2	1
4	Тема 4. Наукова комунікація та наукометрія	4	
5	Тема 5. Підготовка наукової статті	4	2

6	Тема 6. Наукові доповіді та презентації	4	1
7	Тема 7. Наукова дискусія	2	1
8	Тема 8. Науково-дослідні роботи: організація та фінансування	2	
	Разом	21	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Нормативно-правова база наукової діяльності	8	10
2	Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура	8	9
3	Наукові видання	10	13
4	Наукова комунікація та наукометрія	10	16
5	Підготовка наукової статті	10	14
6	Наукові доповіді та презентації	10	15
7	Наукова дискусія	10	14
8	Науково-дослідні роботи: організація та фінансування	9	16
	Разом	75	106

6. Індивідуальні завдання

Самостійна робота: підготовка тез доповіді на науковій конференції (за напрямом дисертаційного дослідження).

Здобувач самостійно або за рекомендацією викладача вибирає конференцію (вітчизняну або зарубіжну) та готує тези згідно до вимог організаторів конференції. Крім того, здобувачу необхідно зробити анотацію доповіді (200-250 слів) двома мовами (українською та іноземною за вибором здобувача). Обов'язковими елементами анотації є ключові слова та індекс УДК і JEL.

7. Методи навчання

Застосовуються такі методи навчання: лекції, презентації, виконання групових завдань на практичних заняттях, дискусії, самостійна робота із інтернет джерелами.

8. Методи контролю

Протягом семестру робочою програмою передбачено поточний контроль та підсумковий у формі заліку. Поточний контроль передбачає:

- оцінювання завдань для самостійної роботи;
- виконання контрольної роботи (підготовка статті);
- оцінювання активності та якості виступів при проведенні дискусій на практичних заняттях.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у вигляді виступу пошукача із усною доповіддю, мультимедійною презентацією та дискусією за тематикою досліджень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залік	Сума
Самостійна робота	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Активність на заняттях	Разом		
20	30	10	60	40	100

Критерії оцінювання

Самостійна робота (20)

Підготовка тез доповіді на конференції (10)

Дотримано вимоги щодо структури тез (добре сформульовано мету, методи та результати дослідження), а також виконані формальні вимоги (об'єм, ключові слова) – 10 балів.

Є незначні недоліки у структурі та оформленні – 7 балів.

Пропущені певні пункти структури або невдале сформульовані, недостатній об'єм, некоректно обрані ключові слова – 5 балів.

Текст не відповідає структурі тез наукової доповіді, а також формальним вимогам – 2 бали.

Виконання завдань для самостійної роботи (10)

№	Теми	Завдання	Бали
1	Нормативно-правова база наукової діяльності	Вивчити нормативні документи щодо організації наукової діяльності в університеті	2
2	Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура	Знайти приклади різних типів наукових публікацій та зробити їх порівняльний аналіз.	2
3	Наукові видання	Проаналізувати інформацію, що представлена на сайтах відомих вітчизняних та зарубіжних наукових видань у відповідній галузі	2
4	Наукова комунікація та наукометрія	Реєстрація в наукових соціальних мережах (ResearchGate тощо), управління профілем, засвоєння можливостей комунікації	2
5	Науково-дослідні роботи: організація та фінансування	Зробити огляд пропозицій фінансування із вітчизняних та зарубіжних фондів	2
	Всього		10

Контроль виконання завдань здійснюється на заняттях шляхом усного опитування пошукачів. Правильні та повні відповіді на запитання викладача – 2 бали, є недоліки у відповідях – 1 бал.

Контрольна робота (30): підготовка статті.

Дотримано вимоги щодо структури наукової статті, а також виконані формальні вимоги (об'єм, анотації, посилання, ключові слова, оформлення) – 30 балів.

Є незначні недоліки у структурі та оформленні – 25 балів.

Є недоліки у формулюванні наукової новизни, її узгодженості із метою та завданнями дослідження – 20 балів.

Пропущені певні пункти структури, некоректно сформульовані мета, завдання, висновки. Недоліки оформлення, посилань – 15 балів.

Не сформульовано наукову новизну результатів дослідження, є зауваження щодо коректності методів дослідження – 10 балів.

Текст не відповідає структурі наукової статті, не представлено наукову новизну, не відповідає формальним вимогам – 5 балів.

Активність на заняттях.

Суттєве питання, коментар, зауваження, які висловлюють здобувачі – 1 бал.

Залік (40)

Презентацію та доповідь зроблено у повній відповідності до вимог. Добре володіння матеріалом та гарні навички наукової дискусії (відповіді на запитання) – 40 балів.

За кожне зауваження щодо структури, змісту презентації або доповіді знімається 2 бали.

За кожне зауваження щодо оформлення презентації знімається 1 бал.

Недоліки у відповідях на запитання, некоректне ведення наукової дискусії – знімається 5 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Андреев Г. И. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности : учеб. пособие / Г. И. Андреев, С. А. Смирнов, В. А. Тихомиров. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 272 с.

2. Артюх С. Ф. Основы научных исследований / С. Ф. Артюх, І. Я. Лізан, І.В. Голопоров, Н. А. Несторук. – Харків : УПА, 2006. – 277 с.

3. Арутюнов В. Х. Методологія соціально-економічного пізнання : навч. посіб. / В. Х. Арутюнов, В. М. Мішин, В. М. Свінцицький. – Київ :КНЕУ, 2005. – 353 с.

4. Бейлін М. В. Основы научных исследований : навч.-метод. посіб. / М. В.Бейлін. – Харків : ХДАФК, 2012. – 184 с.

5. Білоусова Т. П. Основы научных исследований : навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. / Т. П Білоусова, Ю. О. Маркітантов / Кам'янець-Подільський держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2004. – 120 с.

6. Білуха М. Т. Методологія научных исследований : підручник / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.

7. Бірта Г. О. Методологія і організація научных исследований : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. – Київ : “Центр учбової літератури”, 2014. – 142 с.

8. Бусигін Б.С., Коротенко Г.М., коротенко Л.М. Прикладна інформатика. – 2004, 565с. Режим доступу: <http://www.programmer.dp.ua/book-ua-k01.php>

9. Бут У.К. Исследование: шестнадцать уроков для начинающих авторов / У.К. Бут, Г.Дж. Колумб, Дж.М. Уильямс ; пер. с англ. – М.: Флинта; Наука, 2007. – 360 с.

10. Голіков В. А. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. А.Голіков, М. А. Козьмініх, О. А. Онищенко; М-во освіти і науки України, Одес. нац. морська акад. – Одеса : ОНМА, 2014. – 163 с.
11. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. А. Єрін. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 212 с.
12. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. - 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 216 с.
13. Лудченко А. А. Основы научных исследований: учеб. пособие / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак. – К. : О-во "Знание", КОО, 2000. – 114 с.
14. Майборода В. К. Основні вимоги до підготовки рукопису дисертації / В. К. Майборода / Вісн. УАДУ. – 2002. – № 3. – С. 343-352.
15. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч.посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
16. Назаренко І. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ. ВНЗ] / І. І. Назаренко / М-во освіти і науки України, Київ. нац.ун-т буд-ва і архіт. – Київ : КНУБА, 2014. – 123 с.
17. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. – Рек.МОН / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 336 с.
18. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження : організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.
19. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюл. ВАК України. – 2008. – № 3. – С. 9-13.
20. Селігей П. О. Науковець і його мова // Українська мова. – 2012. – № 4. – С. 18–28.
21. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. – К. : НАДУ, 2008. – 184 с.
22. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого : підруч. для науковця / Ю. П. Сурмін. - К. : Навч.-метод. центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2006. - 302 с.
23. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : посібник / А. С. Філіпченко. – К. : Академвидав, 2004. – 208 с.
24. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень :навч. посіб. /Г. С. Цехмістрова; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – 2-ге вид., допов. – Київ : Вид. дім “Слово”, 2012. – 349 с.
25. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науководослідницької діяльності. Підручник, К., Знання-Прес. - 2002. 295 с

Допоміжна література

1. Вимоги до оформлення дисертацій і авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9-10.
2. Гінзбург М. Д. Система правил українського ділового та наукового стилю // Укр. мова. – 2006. – № 2. – С. 30–43.

3. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.Є. Ігнат'єв та ін.]; за ред. О.В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с.
4. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3017-95 "Видання. Основні види та визначення". – К. : Держстандарт України, 1995. – 45 с.
5. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3582-95 "Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила". – К. : Держстандарт України, 1995. – 16 с.
6. Довідник здобувача наукових ступенів: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищ. кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков ; попереднє слово Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. ВАК України", 1999. – 64 с.
7. Довідник офіційного опонента : Зб. нормат. док. на інформ. матеріалів з питань експертизи дисерт. дослідж. / упоряд. Ю. І. Цеков ; за ред. Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. Вищ. атестац. коміс. України ; вид-во "Толока", 2001. – 64 с.
8. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників: наказ ВАК України від 29 трав. 2007 р. № 342 // Бюл. ВАК України. – 2007. – № 6.
9. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 року, № 1556-VII// Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37-38. – Ст. 2004 ; Редакція від 16.01.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>.
10. Про науку і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – Ст.25 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
3. <http://www.worldbank.org/>
4. Social Sciences Citation Index. Режим доступу:
http://mjl.clarivate.com/publist_ssci.pdf
5. Arts and Humanities Citation Index. Режим доступу:
http://mjl.clarivate.com/publist_ah.pdf
6. Science Citation Index Expanded. Режим доступу:
http://mjl.clarivate.com/publist_sciex.pdf
7. <https://www.scopus.com/>
8. <https://library.tntu.edu.ua/resources/naukometrychni-bazy-danyh/>
9. http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1247:naukometrychni-bazy-danykh&Itemid=202
10. <https://www.inter-nauka.com/ua/>
11. <https://1-a-b-a.com/blog/show/33> (8 правил ефектної презентації)
12. <https://business.tutsplus.com/tutorials>